

ሪፖርታጅ ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ

1ይ መዓልቲ

ሰፊሕ ቅድመ ምድላው ክካየደሉ ዝጸነሐ ታሪኻዊ ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባ ኤርትራ፡ ሎሚ 12 ሕዳር 2015 ሰዓት 9:30 ቅድሚ ቀትሪ ኣብ ኢትዮጵያ ኣዲስ-አበባ ብወግዒ ተኸፊቱ። እዚ ብዝላዓለ ፖለቲካዊ መሪሕነት 6 ውድባት ዝሳተፍዎ ዘለዉ ሰሚናር፡ “ብቅነዕ ራእይ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ንምውሓስ፡ ዓቕምታትና ንጥመር” ኣብ ትሕቲ ዝብል መድረኻዊ ጭርሖ ማዕረጉ፡ ብዝክረ ሰማኢታትዮ ፈለሙ።

ኣብዚ ታሪኻዊ ሰሚናርዚ፡ ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ሓርነት ኩናማ ኤርትራ-1 ኤርትራዊ ስምረት ንደሞክራሲያዊ ለውጢ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ-ሕድሪ1 ደሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ሳዩ ኤርትራ-1 ስምረት ምንቅስቃስ ኤርትራ ንድሕነት ሃገርን ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራን ተሳተፍቲዚ ሰሚናር ዝኮነ ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ እዮም።

ኣብ-መንበር ግዝያዊ ኣዋሃዲ ኣካል ናይዚ ሰሚናር፡ ብጻይ ዑቕባዝጊ ድቡስ ኣብ መኸፊቲዚ ሰሚናር ኣብ ዘስምዖ መደረ፡ እዚ ሰሚናርዚ ውጽኢት ናይቲ ብተከታታሊ ክካየድ ዝጸነሐ ፖለቲካዊ ዘተታት ምዃኑ ኣብ መእተዊኡ ገለጹ። ካብዚ ብመስርሕ እናተዋህለለ ዝመጸ ሓባራዊ ፖለቲካዊ ገምጋማት ብምብጋስ፡ ድማ ዝምድናታት ናይዞም ፖለቲካዊ ሓይልታት ናብ ዝለዓለ ደረጃ ንምስግጋር ብምሕሳብ ሰሚናር ክዳሎ ምብቕዑ ኣነጹ።

ብጀካዚ ብጻይ ዑቕባዝጊ፡ ዕላማዚ ሰሚናርን ዝተሰከሞ ሓላፍነት ኣመልኪቱ ክገልጽ እንከሎ፡ ህልው ኩነታት ኤርትራ ብኩሉ መለኪዒታት ተኣፋፊ ኩነታት ሓቂፉ ምህላዉ ብምግንዛብ፤ ከም ፖለቲካዊ ሓይልታት ኣብዚ ህጹጽ ሃገራዊ ኩነታት ዘሎና ፖለቲካዊ ንባብን ኣመዛዝናን ማዕረ ተረድዖ ብምፍጣር፡ ስሙር መኸተና ንምሕያል ወሳኒ ብምዃኑ ተልእኾ ሰሚናርና ነዚ ዕማምዚ ኣብ ምምላሽ ኣወንታዊ ግደ ክህልዎ ክብል ገለጹ። ንሱ ኣስዒቡ፡ ኣብቶም ብደረጃ ፖለቲካዊ ፕሮግራማትና ዘለዉ ፍልልያት ብዘይተዓቕቦ ብግለጺ ድሕሪ ምብህሃል፡ ነጥብ ስምምዕናን ፍልልያትናን ብምንጻር ኣብቶም ብምሉእ ዕግበትን ሓባራዊ ተረድኦን እንገጽሖም ነጥብ-ስምምዕና ተመስሪትና ዝምድናታትና

ዝምስረተሉ መርህ ክነጽር ኢና፤ ብማዕረኡ ኣቶም ነጥብ-ፍልልያት ዘመዝገብናሎም ጉዳያት ድማ ንመድረኻዊ ሓባራዊ ገድላዊ ዕዮና ብዘይዕንቕፍ ኣገባብ፡ ብስልጡንን ደሞክራሲያውን መንገዲ እነማሓድረሉ ጥበብ ኣብ ምንጻር'ውን፡ ካብቶም ክሳብ ሕጂ ዝተጓዳዝናዮም ናይ ሓድነትን ምሕዝነትን መስርሓት ብዝተፈለዩ መልክዑ ኣወንታዊ ተራ ክጻወት ትጽቢት ዝግበረሉ ታሪኻዊ ሰሚናር'ዩ ክብል ገሊጹ።

ምእንቲ'ዚ ሰሚናር ንዝተታሕዘሉ ዕላማ ከዓውት፡ ሰፊሕ ቅድመ-ምድላው ዝተገብረሎም ኣገደስቲ ኣጀንዳታት ዝጠመሩ ክልተ ዓበይቲ ሰነዳት ተዳሊዮም ምህላዎምን፡ ተሳተፍቲ ሰሚናር ነቶም ዝተዳለዉ ሰነዳት መበገሲ ብምግባር ብነጻነት ክዝትዩ ኣብ ምዕማቆምን ምስፍሖምን ብዓብይ ሓላፍነት ክሞሰኡ ጸዊዑ።

እዚ ሰሚናር፡ ንተከታተልቲ 6 መዓልታት ዝኣክል ስሩዕ ኣጀንዳታቱ ዓሚቕ ዘተ ክገብርን ናብ ናይ ሓባር መቋጸሪ ክበጽሕን ትጽቢት ዝግበረሉ እዩ። በዚ መሰረት፡ እዚ ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ኣብ ቀዳሞት ክልተ-መዓልታት፡ ኣብ ክሊ ፖለቲካዊ ገምጋም ዝጠቓለል፡ ህልው ኩነታት ስርዓት ህግደፍ፤ ህልው ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ፤ ኩነታት ፖለቲካዊ ሓይልታት፤ ኣብ ቅድሚና ዘሎ ሰናርዮታትን ኣብ ምወዳእታ ድማ ነጥብ-ስምምዕን ፍልልያትን ብምንጻር፡ ቀጻሊ ክህልው ዝክእል መልክዕ ዝምድና ናይዞም ፖለቲካዊ ሓይልታትን ዝምስረተሎም መትከላዊ መርሆታትን ንምንጻር ዝዓለመ ሰፊሕ ምይይጥ፤ ገምጋምን ክትዓትን ኣብ ዘካይደሉ መበገሲ ሰነድ ከተኩር'ዩ።

ካብ'ዚ ብምቅጻል ድማ፡ ሕሉፍ ተሞኩሮ ሓድነትን ምሕዝነትን ሓይልታት ተቓውሞ ብዝርዝር ብምዝታይ፤ መንቕሊ ፍቕሪታቱን መሰረታዊ ሕጽረታቱን ብምፍታሽ፡ ካብዚ ክርከብ ዝክእል ተሞኩሮ ክግምግም ዘክእሎ ሰነድ ክርእይ'ዩ። ካብዚ ህሉፍ ተሞኩሮ'ዚ ንዝራእዮም መሰረታዊ ሕጽረታት

አመልካቱ ዳግም ንከይክሰቱ ኣብ መስርሕ ኣንተጋጢሞም ከኣ ከይሳዕረሩ እርማት ምግባር ዘክእሎ ኣንፈታት ከነጽር ትጽቢት ይግበር።

በዚ መሰረት፡ ኣብ ናይ ሎም መዓልቲ ውዕሎ ሰሚናር፡ ብብጻት ተስፋ ኣጽበሃን ልኡል ጋይምን ዝተዳለወ መመያየጢ ሰነድ ፖለቲካዊ ገምጋም ቀዳማይ ምዕራፍ ክዝትይ ውዒሉ። ኣብዚ ቀዳማይ ምዕራፍዚ ኩነታት ስርዓት ህግደፍ ኣመልካቱ ፖለቲካዊ ባህርን መንነትን ናይዚ ስርዓት፤ ዝጥቀመሎም ጥበባትን ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዘውርዶም ዘሎ ዘስካሕኩሉ ግፍዕታት ዓይነቶምን ፖለቲካዊ መግለጺታቶምን ዓሚቕ ዘተን ክትዕን ኣካይዱ።

እዚ ልዕሊ 8 ሰዓታት ዝወሰደ ዘተዚ፡ ስርዓት ህግደፍ መቐጻልታን ውርሻን ህግሓኤ ምዃኑ፤ እዚ ስርዓትዚ ካብ ዝፍጠር ጀሚሩ ዝኾነኹም ፖለቲካዊ ባህርን መንነትን ዘለዎ ፍልልይነት ዘይጸውር፤ ንቡዙሕነታዊ ክውንነት ዘይቅበል፤ ናይ ሓደ ሰብ ልዕልነት ዝነገሶ ብዋጋ ህዝብን ሃገርን ንውልቃውን ጉጅላዊ ሕሳባት መጋበሪ ክኸውን ካብ በረኻ ጀሚሩ ዝተመስርሐ፡ ካብ ላዕሊ ክሳብ ታሕቲ ብጥርኑፍ ህግደፍዊ ኣተሓሳስባ ዝተሃነጸ ጨካን ስርዓት ምዃኑ ሰሚናር ኣሰሚሩሉ።

ሰሚናር ኣብ ናይ ቀዳማይ መዓልቲ ውዕልኡ፡ በዚ ስርዓትዚን ናይ ጥፍኣት መሓውሩን ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝወርዱ ዘለዉ ኩለ-መዳያዊ ግፍዕታት ብደቐቕ ገምጊሙ። ከም ውጽኢቱ ከኣ ብስርዓት ህግደፍ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝበጽሑ ወጽዓታት ኣለልዩ፤ ፖለቲካዊ መግለጺታትን ዓይነትን ብዝምልከት ኣብ ተመሳሳሊ ግንዛብ በጺሑ።

ካብዚ ብተወሳኺ፡ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ውሽጢዚ 24 ዓመታት ዕድመ ስልጣኑ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ብዝፈጸሞ መዳርግቲ ኣልቦ ግፍዕታት፡ ካብ መላእ ህዝቢ ተነጺሉ መሓውራቱ እናተሸምረረ ይከይድኳ እንተሎ፡ ሎሚውን ኣብ ቃሬታ እናሃለወ ክቅጽል ናይ ምክኣሉ ሚስጢር ብዓብይ ተገዳስነት ኣዳቐቁ ዘትዩሉ። ካብ መንገዳቶም ሰሚናር ኣብዚ መዳይ ዝራኣዩም፡ ስርዓት ህግደፍ ዕድመ ስልጣኑ ንምንባሕ ዝጥቀመሎም ሚላታት፡ ንቅሓት ሓፋሽ ብቐጻሊ ንምጉታም ከም ዝሰርሕ፤ ንድሑር ሕብረተሰብኣዊ ዝንባሌታት እናመዘመዘ፡ ብሓደ ሸንኽ ማሕበራዊ ምህንድስና እናካየደ በቲ ካልእ ሸንኽ ሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ብምዝራግ ብኣውራጃ፣ ሃይማኖት፣ ዓሌትን እንዳን ከፋፊሉ ዝገዝእ ስሙር ሓድነት ውጽዓት ከይረጋገጽ ብግህዶን ብስውርን ሰፊሕ ወፊራ ከም ዝገብር ብመረዳእታ ኣሰንዮ ዘትዩ። ካብዚ ብምብጋስ ከኣ ኣንፈት መከተና እንታይ ክኸውን ከም ዝግባእ ኣነጺሩ።

ሰሚናር 6 ፖለቲካዊ ውድባት ናይ ቀዳማይ መዓልቲ ውዕልኡ፡ ብመሰረት ዝተለሞም መደባት ብህዱእ መንፈሳት ኣዝዮም ብሱላት ፖለቲካዊ ኣጀንዳታት እናልዓለ፡ ርሱን ክትዓት ድሕሪ ምክያድ ኣወንታዊ ነጥብ ስምምዕ ከመዝግብ በቐዑ ኣሎ። ጽባሕ ኣብ ኣብቶም ቀጻሊ ኣጀንዳታቱ ክዝትይ ቆጸራ ብምሓዝ ናይ ሎሚ ውዕልኡ ዛዚሙ።